

MŰLEÍRÁS

Origma betűtípus és felhasználása területei

(Origma font & usage)

kategória: tervezőgrafika

változó méretű plakátokon és prezentáción bemutatva

készítés időpontja: 2014 (szept.-okt.)

A különböző művészetoktatási intézményekben eltöltött évek során semmi nem tudott úgy magával ragadni, mint a tipográfia. A betűk kialakulása, készítése és felhasználása mindig is lenyűgöző folyamatok voltak számomra, szabadidőmben is rengeteget foglalkoztam vele, több könyvet, és egyéb kiadványt olvastam a témában, ismereteket és inspirációt merítettem más tipográfusok munkásságából. Mindezek után késznek éreztem magam, hogy megpróbálkozzak saját fontok készítésével.

Néhány kezdeti munka után, egy új irányba terelődtek a gondolataim, vázlataim. A szokásos betűformák, és azok újszerű kialakítása helyett, az olvashatóság határait kezdtem keresni, feszegetni. Így alakult ki néhány korábbi munkám, melyben a betűk először csak bizonyos elemeiket vesztették el, majd darabokra törtek, illetve az alapvető geometriai formáikra bontottam fel, melyeket aztán újra gondolhattam, átalakíthattam. Ez az út, amelyet valószínűleg (sőt, remélhetőleg) a legtöbb tipográfiai foglalkozó szakember végigjár, vezetett el engem az Origma betűtípus megalkotásához.

A szokásos ötletelés, vázlatozás közben, a „széttört” betűim szilánkjait nézegettem, amikor az az ötletem támadt, hogy darabokból rakjam össze a betűket. Alapvető geometriai formákon gondolkoztam, egy egyszerű rendszerben, hogy az összkép ne legyen bonyolult. Természetesen fontos volt továbbá, hogy, bár absztraháltam a karaktereket, mégis könnyen dekódolható, olvasható legyen bárki számára.

A vázlatpapírt hajtogatva jött végül a végső ötlet, a példában is mutatott, háromszögekből és négyzetekből kialakított betűk gondolata. A végleges megoldáshoz egy egyszerű, három egység magas, és két egység széles négyzethálót vettem fel, melynek elemeit félig vagy teljesen kitöltve alkottam meg a készlet minden karakterét. Ahogy a legtöbb

betűkészletben, így ebben is, az 'M' és a 'W' karakterek itt is szélesebbek a többinél, ehhez még egy négyzetet csatoltam a meglévő rácsháló szélére, amely segít a betűformák megfelelő kialakításában.

Az így kapott formák javarészt már olvasható betűk voltak, de még nem voltam teljesen elégedett, több karakter is akadt, amely nem volt egyértelmű. Visszafordulva a papírokhoz, olyan megoldást kerestem, amely javítja az olvashatóságot. Az egyik hajtást, és annak árnyékát megfigyelve jutott eszembe, hogy szükség lenne még egy rétegre. Így alakult ki, az eleinte egyszerű háromszög, ami a betűtest többi részének színétől eltérő színezetű, majd később a vonalakkal ellátott háromszög, amely a csatolt képen is látható, és amely már egyfajta irányt is ad a háromszögeknek, több karakternél is tovább könnyítve a felismerhetőséget. Ezek a hozzáadott háromszögek adják meg tehát a betűknek azt a szükséges formai pluszt, mely minden karaktert jól értelmezhetővé, könnyen olvashatóvá tesz.

Amikor már minden készen állt, először egy nagy karton táblára kézzel készítettem el a karaktereket, mindent pontosan megszerkesztve, tussal megfestve. Szerettem volna ugyanis egy alapot, amely a későbbiekben minden munkához, - akár manuális, akár elektronikus - segítséget nyújthat, legyen min nyomon követni a betűket, amíg előkészíték egy plakátot, és elkészül az elektronikus változat. Mindez első sorban addig volt szükséges, amíg nem maradt meg a fejemben az összes karakter pontosan. Végül, az ihletet javarészt adó hajtogatott papírokból ismét ötletet merítve, az origami szóból kiindulva született meg az Origma név.

A továbbiakban mind manuális mind elektronikus plakátok és egyéb munkák születtek, például az ihlet adó papírokhoz visszatérve, nagyméretű, papírból hajtott betűkkel is készült plakát. Valamint, megszületett az a projekt melynek alap ötlete az volt, hogy egy felirat betűinek eltérő háromszögeit, az adott szöveg témájának/hangulatának megfelelő mintával töltöm ki. Így készült el az a három méter széles plakát, melyre én terveztem meg a betűket, majd egy csoporttársamat, név szerint Négyesi Ádámot kértem fel vendégszereplésre, a projekthez alkotott munkáival a saját stílusában töltötte ki az eltérő háromszögeket.

A betűtípus már fontként használható változata az a verzió lett, melyben vonalas textúrával töltöttem ki a megfelelő háromszögeket. Ugyanakkor megtartottam az első, tömör háromszögekkel készült verziót is, több munkához is jobban illeszkedik. Mindkét verziót elérhetővé tettem ingyenesen, a végleges verzió TrueType Font (.ttf) formában érhető el, míg a másik verzió a megfelelő, vektoros (.eps) fájlként.

A manuális és elektronikus bemutató felületek, fájlok és egyéb munkafázisok után, gyakorlatiasabb felhasználási területek után kezdtem kutatni, így született meg az első munka, egy csomagolás design, amelynek fő eleme az Oigma. Ez egy francia kártya pakli lapjainak, és csomagolásának tervezete volt.

A pakli neve Gem lett, ami egyszerre utal a minta geometrikus jellegére, és egyben az angol megfelelője a magyar drágakő szónak, amelynek szimbólumát két háromszög segítségével helyeztem el a csomagoláson éppúgy, mint a lapok hátlapján. Ez a kis jel adja a pakli alapvető identitását meghatározó elemet. A további grafikai elemeket a betűkével megegyező, vagy ahhoz hasonló rácshálón készítettem el, így a négy jelölést (pikk, kör, káró, treff), a lapok hátlapját, valamint a király, dáma és bubi lapok figuráit is.

Így született ez a betűkészlet, és vált elérhetővé bárki számára. Tekintve, hogy ingyenes elérhető, annyi kikötéssel, hogy bármilyen munkát, ami az Oigma felhasználásával készült, bármilyen, a munka jellegét jól bemutató formában, e-mailben kérem elküldeni. Ennek egyetlen oka, hogy kíváncsi vagyok, mi lesz ennek a projektnek a kifutása, hiszen biztos vagyok benne, hogy a benne rejlő lehetőségeket még korántsem aknáztam ki.